

I LUREN MED ANDERS MAGNUSSON

Anders Magnusson är grundare till Svenska Institutet för Sörgebearbetning, ett privat bolag som håller kurser i sörgebearbetning.

Behöver man lära sig att bearbeta sorg?

– Ja. Att känna sorg är naturligt, men de flesta av oss vet inte hur man genomför ett sörgearbete. Vi skiljer på förlöst sorg och oförlöst sorg. Vi kan sakna kärleken och känna tacksamhet över det vi har fått i en relation. Man kan känna saknad men det tar inte energi ifrån dig. I den oförlösta sorgen känns det ofta som en kniv vrids om i hjärtat när du blir påmind om det som hänt. Sorg är ju inte bara dödsfall utan kan också vara en flytt eller att man blir sjuk.

Hur kan man undvika att fastna i sorgen?

– Ofta handlar det om saker som inte är kommunicerade. Förr i tiden hade man likvaka före begravningen med släkt och vänner. Man fick en möjlighet att tala till den döde och säga de saker man inte hade fått sagt. Vi jobbar utifrån tre komponenter för att fullborda kommunikationen och förlösa sorgen. Man behöver verbalisera det man inte fått sagt till motparten, bli hörd av en annan levande människa och sedan ta farväl.

Men räcker det inte bara att prata om sin tankar med någon annan?

– Sörgebearbetning handlar inte om att prata, utan att fullborda kommunikationen kring det som hänt och inte hänt. Finns det något jag behöver be om ursäkt för, eller förlåta? Vi gör det här i diagramform och efter det skriver man ett brev som man läser upp. Efter det kan man ta farväl. Man har minnena i behåll men slipper känna smärta när man blir påmind om den förändrade relationen.

Vilka är de vanligaste myterna kring sorg?

– Att man ska vara stark, hålla sig sysselsatt, tiden läker alla sår. Man försöker att uppmuntra i all välmening men effekten blir att det är dåligt att vara ledsen. Det kan kännas logiskt men i stället blir den sörjande ensam med sina känslor och sin sorg, även om man inte är socialt isolerad. Jag har haft kursdeltagare som burit på sorg i decennier.

Men det kan ju vara oerhört jobbigt att ta tag i sorgen?

– Ofta är inte det jobbiga är att ta tag i sorgen, utan att inte veta vad man ska ta tag i.

ÅSA RUNSTRÖM

Kyrkogemenskap påverkar Svenska Baptistsamfundet

Är det dags för Svenska Baptistsamfundet att återuppta samtalen med Svenska kyrkan? När Svenska kyrkan och Svenska Missionskyrkan nu presenterat en överenskommelse om kyrkogemenskap har det fått Baptistsamfundet att fundera på sin plats i ekumeniken.

Vid missionsstyrelsens senaste sammanträde beslutades om att tillsätta en arbetsgrupp som bland annat ska undersöka om det finns behov av att återuppta samtalen med Svenska kyrkan. Gruppen ska också se vad överenskommelsen mellan Svenska kyrkan och Svenska Missionskyrkan får för konsekvenser för samfundens gemensamma församlingar.

– Vi kan bara gratulera till överenskommelsen, säger missionsföreståndare Karin Wiborn. Det betyder alltid något positivt när några kommer varandra till mötes.

I samband med Baptistsamfundets 150-årsjubileum fördes samtal med Svenska kyrkan. Dessa resulterade år 2000 i rapporten *Utmaningar och möjligheter* som beskriver det historiska skeendet, tankar inför framtiden och samfundens syn på varandra.

– Vi sa då att samtalen borde fortsätta och det kanske är dags nu, säger Karin Wiborn.

Hon tror att Baptistsamfundet har en starkare folkrörelseidentitet än Missionskyrkan. Historiskt fanns en tydligare protest mot Svenska kyrkan.

– Den lever inte kvar i dag. Personligen har jag bara positiva erfarenheter av samarbetet med Svenska kyrkan. Men jag har inget behov av att bli erkänd av Svenska kyrkan, det är inte det som konstituerar vårt värde. I ett världsperspektiv är baptismen nog så stor som lutherska kyrkan. Däremot är allt som underlättar samarbetet mellan trossamfund betydelsefullt.

Mer som skiljer

I teorin är det mer som skiljer Baptistsamfundet än Missionskyrkan från Svenska kyrkan, menar hon. Men Karin Wiborn är tveksam till om det är så i praktiken, i de lokala församlingarna.

– Det baptistiska dopet, som i ett lutherskt samhälle ofta inneburit om-dop, är en stötesten för de barndöpande samfund. Men vi är en grupp baptistpastorer som helst inte döper den som är döpt som barn. Teologiskt finns skillnader, men lokalt har många församlingar sedan länge funnit varandra och ser mer på vad som förenar än vad som skiljer.

Johan Dahlman, som varit Svenska kyrkans ordförande i samarbetsrådet som arbetat fram överenskommelsen med Svenska Missionskyrkan, säger att

Arkivbild: TRENSMAR

I teorin är det baptistiska dopet en stötesten, men inte i praktiken, menar Karin Wiborn.

det handlar om trovärdighet.

– Vi har tagit itu med en trist historia med många sår. Våra kyrkor har utvecklats parallellt och vi har nu funnit varandra vid en ny punkt. Det är inte så att någon av kyrkorna har fått ge vika i sin övertygelse. Båda är vinnare.

Det går inte längre att gömma sig bakom teologiska olikheter när ekumeniken inte fungerar, menar Johan Dahlman. Några sådana hinder finns inte.

Olika följder

För samarbetsförsamlingarna får överenskommelsen om kyrkogemenskap olika följder. Ulf Sandén i Kronoparkskyrkan i Karlstad, som samarbetar med Svenska kyrkan och Svenska Missionskyrkan, välkomnar överenskommelsen.

– Om den godkänns kommer den att underlätta det praktiska arbetet. Om jag i dag till exempel döper ett barn som ska tillhöra Svenska kyrkan så ska det i dopboken antecknas att barnet är döpt i en annan ordning än Svenska kyrkans. Nu kommer dopen att värderas lika.

Ulf Sandén tror att överenskommelsen kommer att bädda för ett djupare samarbete på många plan. I Kronoparkskyrkan har skillnaderna i tradition ibland blivit tydliga. Det känns bra att kunna luta sig mot ett teologiskt dokument som reder ut vad respektive kyrka står för, tycker han.

Överenskommelsen om kyrkogemenskap innebär bland annat att kyrkorna erkänner varandras ordinerade och vigda diakoner, pastorer och präster. Men den omfattar enbart dem som är behöriga i respektive kyrka. Vad det

kommer att innebära för baptistpastorer i församlingar som samarbetar med både Baptistsamfundet och Missionskyrkan, är en av de frågor som den nyligt tillsatta arbetsgruppen i Baptistsamfundet ska titta på. Johan Dahlman säger att det är en fråga som även samarbetsrådet måste fortsätta samtala om.

Inget utanförskap

Barbro Lundkvist är baptistpastor och tjänstgör i Odenlundskyrkans församling i Östersund som samarbetar både med Svenska Baptistsamfundet och Svenska Missionskyrkan. Hon tror inte att överenskommelsen kommer att ställa baptistpastorer i ekumeniska församlingar i ett utanförskap.

– Lokalt fungerar ekumeniken bra på de flesta platser. När jag installerades som pastor här i Odenlundskyrkan så var kyrkoherden med vid installationen, och jag har predikat flera gånger i Svenska kyrkans församlingar.

Barbro Lundkvist hoppas att de ekumeniska ansträngningarna inte ska stanna vid en överenskommelse mellan Svenska kyrkan och Svenska Missionskyrkan.

– Vi är många samarbetsförsamlingar som längtar efter ett samgående mellan Missionskyrkan och Baptistsamfundet, säger hon.

Per Arkbro är baptistpastor och arbetar i Södertullskyrkan i Uddevalla, som samarbetar med Svenska Baptistsamfundet och Svenska Missionskyrkan. Han funderar över synen på det allmänna prästadömet som är så väl förankrad i den baptistiska traditionen.

– Ämbetsynen är en annan i Svenska kyrkan där det till exempel är prästen som förvaltar sakramenten. I den baptistiska traditionen, och även i Missionskyrkans, är pastorn en i församlingen. Om den överenskommelse som nu är föreslagen går igenom så tycker jag att man tappar det perspektivet. Då måste man fundera på vad som händer med oss, som står lite mittemellan.

CHRISTINA LARSSON